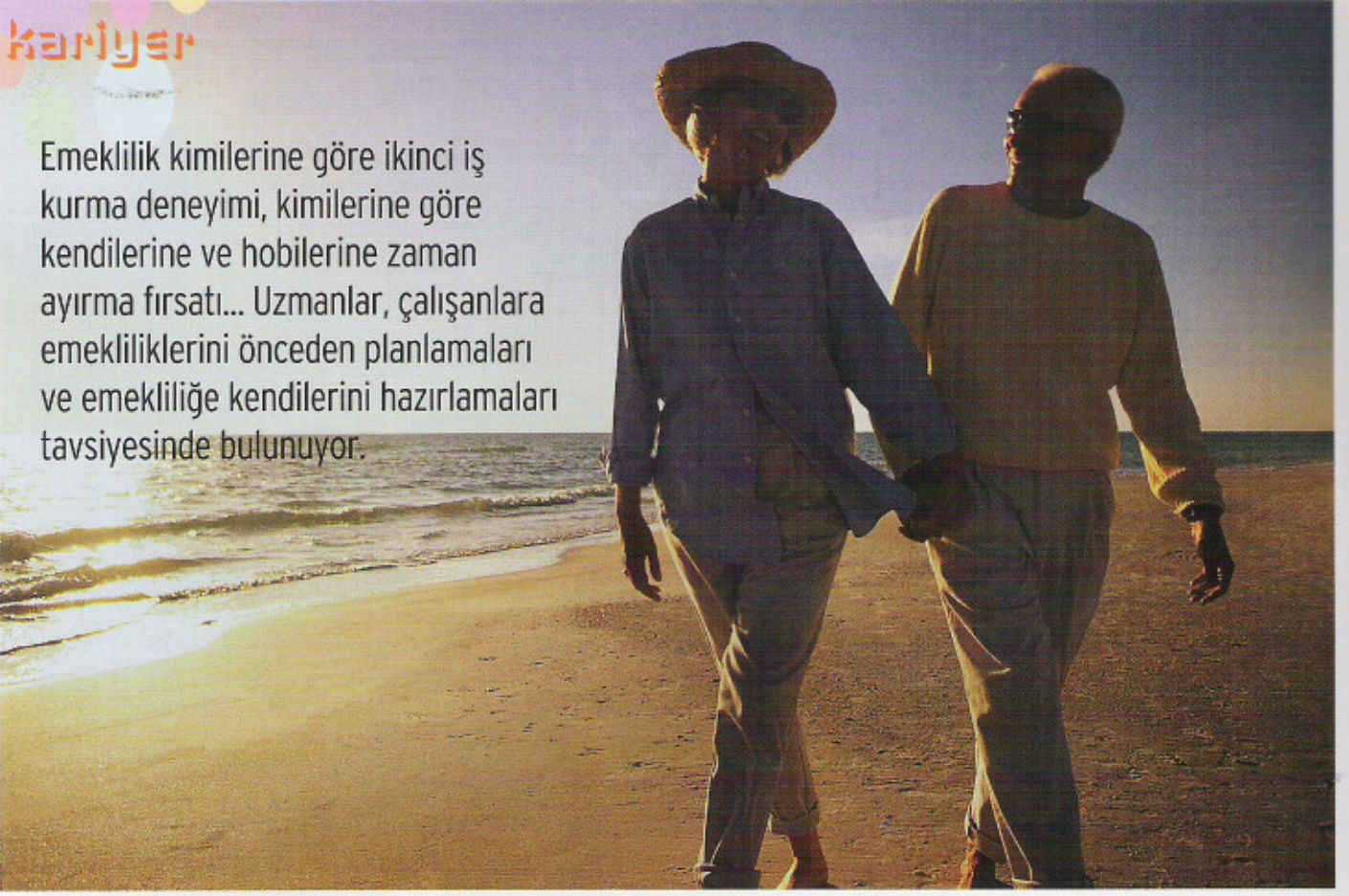

Emeklilik kimilerine göre ikinci iş kurma deneyimi, kimilerine göre kendilerine ve hobilerine zaman ayırma fırsatı... Uzmanlar, çalışanlara emekliliklerini önceden planlamaları ve emekliliğe kendilerini hazırlamaları tavsiyesinde bulunuyor.

İkinci bahara hazır mısınız?

>> Ayşegül Emir

Emekli olunca, bu şehirden kurtulup Güney'e taşınacağım", "Emekli olduktan sonra kendi işimi kurup artık kendime çalışacağım", "Günlük koşuşturmadan uzak bahçemde meyve sebze yetiştireceğim, hobilerime zaman ayıracağım..."

Çalışanların ya da orta yaşta olanların çoğu emekliliğe dair planları bu ve benzeri cümlelerle sık sık dile getiriyor. İkinci bahara doğru yelken açanlar, bir yandan emekliliğini gözlerken, diğer yandan alıştıkları iş hayatından nasıl kopacaklarını düşünmeden edemiyor. Aslında emeklilik Türkiye'de, üzerinde çok düşünülen ve planlar yapılan bir konu değil. Ama son günlerde kadınların 60,

erkeklerin 65 yaşında emekli olmasını öngören Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Yasası, emekliliği ülke gündemine oturttu. Emekliliği ve sigortalılığı önemsemeyen pek çok kişi gelecek telaşıyla emeklilik planları yapmaya başladı.

Üzerine bu kadar kavga verilen ve kıymeti daha iyi anlaşılan emeklilik hakkı,

Mali danışmanlık şirketi kurulabilir

Her sektörde çalışma insanları yorup yıpratırsa da bazı sektörler diğerlerine göre daha zorlu oluyor. Bu nedenle emekliliği farklı sektörlerle göre de değerlendirmek gerekiyor. Aysen Arıduru'ya göre, mali işler alanında yıllarca çalışan ve deneyim kazananlar emekli olduktan sonra bu alanda iş kurabilir. Arıduru, "Muhasebe, finansal konularda danışmanlık hizmeti veren bir şirket kurulabilir. Her işte sektörel birikimler, deneyimler ve çevre önemli. Başka bir sektörde de mutlaka boşluklar ve fırsatlar görülebilir. Bunun üzerine fikir üreterek işler kurulabilir" diyor

Yaşlanmış ve işe yaramaz değilsiniz

» Uzmanlar emekliliği stres ve depresyon nedenleri arasında sayıyor. İnsanlar emeklilik sonrası bunalıma düşmesin diye bazı ülkeler çalışanlara, emekliliğe hazırlık seminerleri bile düzenliyor. Çalışıyorsanız ve yakında emekli olacaksanız, daha işten ayrılmadan hazırlıklara başlayın. Emekli olan insanlar yaşlanmış ve işe yaramaz hissedebiliyor. Uzmanlar, emekli olanlara öncelikle yaşlılık duygusunu silip atmalarını öneriyor. Sağlıklı, huzurlu, keyifli ve üretken bir emekli olmak kişilerin elinde.

pek çok insanın yaşlılığını nasıl geçireceğini de belirleyen önemli bir konu. Peki, insanlar emekliliklerini ne kadar düşünüyor ve emeklilik sonrasına nasıl hazırlanıyor?

Fortune Danışmanlık'tan Aysen Arıduru, eskiden çalışanların emekliliklerini çok planlamadığını ama artık bu konuda bir bilinçlenme görüldüğünü söylüyor ve ekliyor: "İnsanlar; bireysel emeklilik planları, hayat sigortası ve tasarruflarla insanların geleceklerini garanti altına almaya çalışıyor. Ayrıca emekliliğe yakın dönemlerde gayrimenkul alımı da artıyor."

Arıduru, günlük rutinler, kariyer hevesi derken zamanın çok hızlı geçtiğini ve çalışanların bir kısmının belli bir profesyonel iş deneyimi sonrasında kendi işlerini kurma planları yaptığını da belirtiyor. Arıduru, emekliliği planlama ve emeklilik sonrasına hazırlanmada, "Sağlık konusunda geleceği en iyi şekilde planlamak gerekiyor. Ayrıca kişisel ağın geliştirilmesi, çevreye yatırım yapılması önemli bir nokta. Sektörel bilgilerin, etkili çevrenin ve ilişkiler ağının, emeklilik sonrasında danışmanlık veya yeni kurulan bir işte mutlaka katkısı olur" önerisinde bulunuyor.

PSİKOLOJİK DEĞİŞİM

Diyeceğim ki, yıllar yılı özlemi çekilen gün geldi ve emekli oldunuz... Peki emekliliğin ilk günlerini nasıl geçirmelisiniz? Emeklilik danışmanı Aysen Arıduru'nun bu konuda da

diyecekleri var. Her zaman üretme ve yaratmanın iyi bir fikir olduğunun altını çizen Arıduru, "Yaşam ve iş deneyimi, sahip olunan yetkinlikler bir araya geldiğinde, emekli olduktan sonra da zaman faydalı şekilde değerlendirilebilir. Emeklilikten sonra eğer çalışılmıyorsa insanın psikolojisi değişir ve yaşamın anlamı kalmaz. Bunu ilk etapta atlatmak çok kolay değil. Mutlaka bir şeylerle meşgul olmak gerekiyor. Hem maddi, hem de manevi tatmini sürekli canlı tutmak lazım" diyor.

HOBİLERE ZAMAN AYIRIN

İnsanların ölene kadar çalışması zorunlu değil elbette... Emekli olduktan sonra da mutlaka bir iş yapmak gerekmiyor. Aysen Arıduru, yoğun çalışma günlerinden sonra insanların dinlenmeleri gerektiğine inanıyor. Arıduru'ya göre, hayatın daha fazla farkına varılmalı ve keyif ve zevkle yaşanmalı... Bilgi birikimleri ve edinilmiş deneyimler doğrultusunda emeklilerin bazı sosyal, kültürel ve sanatsal aktivitelerde bulunmaları mümkün. Hobbilerine zaman ayırabilecekleri gibi deneyimlerini aktarabilecekleri kitap yazma gibi konulara da girebilirler. Emekliliğine az bir zaman kalanların emekli olduktan sonra neler yapması gerektiğine karar vermesi de gerekiyor. Kısacası, emekliliğe her şeyde olduğu gibi hazırlıksız yakalanmamak gerekiyor.